

Eta Gerra Handiak Charlie Hebdo ere harrapatu zuen

Tamalez ez da egia suertatuko Luz marrazkilariaren desioa, sarraskiaren hurrengo asteko *Charlie Hebdo*ren azalean margotua: “Barkatuta dago dena” dio Mahomak eskuetan daukalarik “*Je suis Charlie*” eslogana. Potentzia handiek munduaren mapa geopolitikoa berrantolatzeko hasitako borrokak laster atal odoltsu berriak ekarriko ditu.

| PELLO ZUBIRIA KAMINO |

BERNARD ‘WILLEM’ HOLTROP 73 urteko marrazkilari beteranoa, *Charlie Hebdo* astekari satirikoaren sortzaileetako, garratz mintzatu zen Parisen antolatzen ari ziren protesta ekintzen erdian: goragalea ematen ziotela masakrea jasan ondotik atera zitzaizkien lagun berri askok, betidanik etsai izandakoek. Bukaeran onartu zituen, hala ere: “Adierazpen askatasunaren alde manifestatzen baldin badira, ongi etorriak bitez, jakina”.

Baina Parisa urtarrilaren 11n hurbildutako munduko buruzagi nagusiak ez ziren adierazpen askatasunaren alde oihukatzeraz bildu. Astekari lotsagabearen arduradun eta langileak sarraskitu ostean, jihadista talde berak juduen ohiturazko elikagaiak saltzen dituen komertzio bat bahitu zuen eta erlijio horretako lau bezero hil. Harrez geroztik marrazkiak ziren gutxienez.

Parisek sekula ezagutu duen manifestazio jendetsuenaren aitzindari paseatu ziren manatzen duten herrialdeetan kazetariak zentsuratu, zigortu, preso hartu edo are hil arazitakoak ere, kolore politiko ezberdinetakoak. Alferrik da izen bakar bat aipatzea besteak ahanztekotan, *Occupy Wall Street* bezala beste askok zehaztu dituzte François Hollandek besotik oratuta eraman zituenetako askok prentsa eta adie-

razpen askatasunen defentsan eginitako meritu ilunak.

Noam Chomskyk zuhurtasunez idatzi du: “*We are all... fill in the blank*” (Denok gara... bete hutsunea). Alderatu ditu *Charlie Hebdo*ren aurkako eraso eta 1999ko apirilaren 24an NATOk Belgradon Serbiako telebista bonbardatuz eginitakoa.

Irrati eta telebista serbiarrak mutu arazi zituen misil haren eztandaz 16 pertsona hil ziren. NATOk eraso justifikatu zuen beharrezkoa omen zelako Milosevic hondoratze-ko. Kennet Bacon bozeramaileak esan zuen: “Serbiako telebista Milosevicen makinaria hiltzailearen parte da, armada den bezala”. Hura erasotzea legezkoa zen, beraz.

Gauza bertsua pentsatu bide zuten Yemengo Al Kaedako buruek edo haien laguntzarekin Parisko bi sarraskiak prestatu zituzten jihadist frantsesek, bi eguneko tartean beren ustez estrategikoak diren harrapakin bi kolpatuz: komunitate judua eta musulmanentzako sakratuak diren irudiei iseka egiteagatik haiek kondenatutako aldizkaria.

Gerraren logika gordintasun osoan azaldu du Amedi Coulibalyk, Hyper Casherren lau bezero hil eta gotortu zen ekintzaileak, grabaturik utzi zuen bideoan: “Biktimarena egiten duzue gertatzen dena ulertuko ez bazenute bezala, bitartean

Daily Record webgunetik eskuratutako argazki handian, polizia frantsesaren indar bereziek Parisko Hyper Casher komertzioaren atea leherrarazten duten unea, urtarrilaren 9 arratsaldean. Aurrez lau bezero hil zituen Amedi Coulibalyk tiroka egingo zien aurre barrutik. Irudi txikian talde jihadist berak egun batzuk lehenago erasotako *Charlie Hebdo* astekariak ondoren atera zuen zenbaki bereziaren azala. Mahoma profetak dio, eskuetan “*Je Suis Charlie*” leloa daraman papera daukala: “Dena barkatuta dago”. Klase askotako erreakzio nahasiak eragin zituen Europa osoan atentatu bikoitzak, adierazpen eta kritika askatasunaren aldarrikapenetik hasi eta musulmanen kontrako eraso xenofoboetaraino. Urtarrilaren 11n Parisen manifestatu ziren munduko hainbat agentari. Tartean, *Euskaldunon Egunkaria*, *Egin*, *Egin Irratia* eta *Ardi Beltza* itxi zituen gobernu espainiarraren ordezkariak.

zuen koalizioak, zeuek buru zoazte- la, etengabe bonbardatzen duelarik, gudariak eta zibilak hilaz... Zuek erabaki behar ote duzue munduan zer gertatu behar duen?”. *Charlie Hebdo*ko artista eta langileek eta erosketetan ari ziren lau oinezko juduk larrutik ordaindu dute.

Saudi Arabia eta Qatar

Parisen lehenago ikusia da antzeko- rik. 1980ko hamarkadan militarrek patruilatzen aritu ziren tren geltokie- tan, lehergailuen beldurrez kontsig- nak itxita, kontrol zorrotzak bazte- rretan. Orduan ere Ekialde Hurbileko ekaitzek tximistak bidal- tzen zituzten tarteka Europara. Lan- nemezango espetxean dago oraindik preso atentatu haietako batzuen egi- lea, George Ibrahim Abdallah, zigor osoa kunplitu arren kaleratzen ez dutena, amerikarren presioz.

Testuingurua erabat aldatu da harrez geroztik. Gerra Hotzaren azken ostikaden aro hartan oso bes- telakoak ziren erreferentziak eta indar harremanak, eskuina, ezkerra, sobietarrak, NATO, Israel, palesti- nar ezkertiarak.... Afganistanen gero dena hasi zen aldatzen, batik bat herrialde musulmanetan. 2001eko irailaren 11ko erasoan ondotik, Pakistandik hasi eta Nige- ria arteko eremu zabaleren berran- tolaketa geopolitikoa hasi zen.

New Yorkeko dorre bikien era-soarekin zerikusirik ez zuen Iraken inbasioaren ondoren, 13 urteotan hankaz gora jarri da Ekialde Hurbil eta Afrikako Ipar osoa. Paradoxikoki, Europaren eta AEBen segurtasuna hobetzeko omen ziren inbasio, estatu kolpe eta gerra guztiak gora behera, segurtasunik eza handitu baizik ez da egin Europan.

Orain arteko azken errematea izan da Siriako estatuaren lehertzea. Parisko gertakizunen biharamunean Ekialde Hurbila inork gutxik bezain ondo ezagutzen duen Tomas Alcoverro kazetariak titulatu zuen: “*La amenaza yihadista: La guerra siria en el trasfondo*”. Siriako zerbitzu sekretuekiko elkarlana hil ala bizikoa omen da frantsesentzako, hauen lur ere-

muan dabilzan jihadistak kontrolatzeko. Baxir Al Asaden beharra dutela, alegia.

“Siriako gerrarekin –mende honetako gerra nagusia– ireki da Pandoraren kutxa beldurgarria, mundu mailako eskalada terrorista ekarriko du eta agian egunen batean baita mertzenario hauen mendekua ere beren jaun feudalen kontra, hau da Qatar eta Saudi Arabiako errege kriminalen aurka. Orain artean, eskueran dauzkaten dirutza izugarriei, diruz erositako diplomaziari eta etengabeko eroskeriei esker, lortu dute saihestea elikatu dituzten piztien haserre. Bereziki Qatarrek kristalezkoa dauka teilatua”.

Alcoverro ez da lehena izan Qatarren inplikazioak salatzen,

non eta Bartzelonako *La Vanguardian*, Kataluniako banderaren koloreak Qatarren publizitatearekin uztartzen dituen Barçaren erresuman.

Egunkari berean, Afrika Erdiko Errepublikan apezpiku den Juan Jose Aguirre andaluziarrak iaz publikoki deklaratu zuen tripako mina ematen ziola Qatarren publizitatea ikusteak futbolarien tixertetan. Hala ere, Qatar eta Saudi Arabia ondo homologatuta daude terrorismo jihadistak hainbeste kezkatzen duen Mendebaldean, are gehiago, esan liteke hein handi batean Ekialde Hurbileko mapa berria haien nahieran ari dela osatzen.

Urtarrilaren 13an Frantziako parlamentuan hautetsiek zutik *La Marseillaise* ereserkia abestu zuten, 1918tik lehenbizikoz. Gerra handi baten aurreko giroa arnas zitekeen egun horietan Parisen eta Frantziako estatuan, denok bat eta tinko urrutiko arerioaren kontra.

Baina gerra hau ezberdina da. Petrolioaren merkatzea ere arma da, blokeo ekonomikoak bezala, edo eraso zibernetikoak. Aliantzak oso aldakorrek dira, interesak nahasiak, interes eta konkurrentzia sareak nahaspilatuak.

Interes handia dago, aginte gune askotan, baita elkarren etsai direnek ere, agendaren erdian jartzeko zibilizazioen arteko talka, bazterturik krisi ekonomikoaren irteera neoliberalari buruzko eztabaida. Egunotan zertaz entzun duzu jendea hizketan ostatuetan, murrizketa sozialez ala musulman etorkinez? ■

**ZINKUNEGI
OPTIKA**

Hernani, 23 · 20004 Donostia
T. 943 420 624
info@zinkunegioptika.com
www.zinkunegioptika.com

zuri begira